

QUẢN LÝ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC MẦM NON TẠI THỊ XÃ BẾN CÁT, TỈNH BÌNH DƯƠNG THEO QUAN ĐIỂM LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM

*MANAGING IMPLEMENTATION OF PRESCHOOL EDUCATION PROGRAM BASED
ON CHILD-CENTERED PERSPECTIVE IN BEN CAT TOWN, BINH DUONG
PROVINCE*

ĐỖ THỊ KIM NGÂN^(*), ĐỒNG VĂN TOÀN^(**)

Trường Đại học Thủ Dầu Một, ^(*)dothikimngan1987@gmail.com, ^(**)dongvantoan@gmail.com

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận: 17/12/2018 Ngày nhận lại: 25/02/2019 Duyệt đăng: 11/3/2019 Mã số: TCKH-S01T03-B19-2019 ISSN: 2354 – 0788</p> <p>Từ khóa: Chương trình giáo dục mầm non, biện pháp, quản lý.</p> <p>Key words: Preschool education program; solution; management.</p>	<p>Hiệu quả của việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non và chất lượng giáo dục toàn diện cho trẻ mẫu giáo trong các trường mầm non tại thị xã Bến Cát tỉnh Bình Dương sẽ được nâng cao nếu có những biện pháp quản lý công tác tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm một cách khoa học và phù hợp với thực tế giáo dục của địa phương.</p> <p>ABSTRACTS</p> <p>The effectiveness of implementation of preschool education program and comprehensive quality of education for preschool children in preschools in Ben Cat town, Binh Duong province will be improved if there are measures to manage the implementation of the preschool education program based on a child-centered perspective in a scientific way and in accordance with the local educational situation.</p>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

"Trẻ em hôm nay, thế giới ngày mai". Đầu tư cho trẻ em tức là đầu tư cho tương lai của nước nhà. Chính vì vậy, mục tiêu của giáo dục mầm non là giúp trẻ em phát triển toàn diện về thể chất, tình cảm, trí tuệ, thẩm mỹ; hình thành những yếu tố đầu tiên của nhân cách, chuẩn bị cho trẻ em vào lớp 1, xây dựng thể hệ mới vừa hồng vừa chuyên cho đất nước. Tại thị xã Bến Cát tỉnh Bình Dương, việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cũng như công tác quản lý thực hiện chương trình giáo dục mầm

non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã cũng đã được chú ý nhiều. Được sự chỉ đạo của Sở Giáo dục và Đào tạo, trong những năm qua các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát đã có sự những đổi mới nhất định về quản lý công tác thực hiện chương trình giáo dục mầm non với nhiều biện pháp xây dựng và duy trì nề nếp, kỷ cương, nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục toàn diện học sinh. Tuy nhiên, việc thực hiện mục tiêu nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện học sinh, đáp ứng yêu cầu đổi mới

giáo dục vẫn còn nhiều khó khăn, bất cập và tồn tại. Một trong các nguyên nhân dẫn đến tình trạng đó là nhận thức chưa đầy đủ về vai trò, trách nhiệm của cán bộ quản lý đối với công tác quản lý thực hiện chương trình giáo dục mầm non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm. Các biện pháp quản lý của hiệu trưởng đối với công tác thực hiện chương trình chưa thật hợp lý trong bối cảnh xã hội nước nhà.

2. THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC MẦM NON THEO QUAN ĐIỂM LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM TẠI THỊ XÃ BẾN CÁT, TỈNH BÌNH DƯƠNG

2.1. Thực trạng việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương

Bảng 1. Thực trạng việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương

STT	Các biện pháp quản lý	Nhận thức mức độ cần thiết		Đánh giá mức độ thực hiện	
		\bar{X}	Thứ bậc	\bar{X}	Thứ bậc
1	Tổ chức các hoạt động của nhà trường theo đúng quy định của ngành và quản lý hoạt động chuyên môn theo quy chế	2,66	2	2,34	3
2	Công tác điều hành và triển khai thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi của ban giám hiệu	2,63	3	2,5	2
3	Nắm vững năng lực của từng giáo viên để bố trí công việc một cách hợp lý	2,68	1	2,61	1
4	Sắp xếp trẻ vào các lớp theo đúng Điều lệ trường mầm non	2,59	4	2,13	5
5	Thường xuyên kiểm tra, xếp loại giáo viên trong hoạt động chăm sóc – giáo dục trẻ	2,48	6	2,01	7
6	Phối hợp giữa cán bộ giáo viên, nhân viên với tổ chuyên môn, giữa nhà trường với gia đình trong việc triển khai chương trình giáo dục mầm non	2,53	5	2,25	4
7	Tổ chức dự giờ đánh giá giáo viên thực hiện chương trình giáo dục mầm non	2,08	7	2,03	6
Tổng ĐTB		2,52		2,27	

Tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non là việc cụ thể hóa và thực hiện kế hoạch đã được xây dựng và phê chuẩn. Công việc này được thực hiện ở mọi mặt, mọi hoạt động và liên quan

trực tiếp cũng như cần sự phối hợp của nhiều người. Chính vì vậy, hiệu quả của việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non một phần quan trọng phụ thuộc vào công tác tổ chức của ban giám hiệu nhà trường.

Qua phân tích số liệu ở bảng 1 cho thấy: Nhận thức về sự cần thiết; công tác tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát tỉnh Bình Dương cho thấy những biện pháp nhận thức ở mức độ cần thiết được đánh giá tốt như: Năm vững năng lực giáo viên để bố trí giáo viên một cách hợp lý có điểm trung bình $\bar{X} = 2,68$ và được xếp thứ nhất. Tiếp theo là biện pháp: Nhận thức tốt việc cần thiết tổ chức các hoạt động của nhà trường theo đúng quy định của ngành và quản lý hoạt động chuyên môn của nhà trường theo đúng quy chế cũng như công tác điều hành và triển khai thực chương trình giáo dục mầm non của ban giám hiệu với điểm trung bình $\bar{X} = 2,66$ và $\bar{X} = 2,63$ xếp thứ bậc 2 và 3.

Có thể nói đây là những biện pháp hết sức cơ bản trong việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non. Trong quản lý điều hành hoạt động của nhà trường nếu ban giám hiệu thực hiện tốt các nội dung này thì chất lượng thực hiện chương trình giáo dục mầm non sẽ được nâng cao.

Bên cạnh đó còn những nội dung tổ chức được đánh giá về mức độ nhận thức thấp như: Thường xuyên kiểm tra, xếp loại giáo viên trong hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ với điểm trung bình $\bar{X} = 2,48$ và biện pháp Tổ chức dự giờ đánh giá giáo viên thực hiện chương trình giáo dục mầm non $\bar{X} = 2,08$ được xếp thứ bậc 6 và 7 trong các nội dung khảo sát. Do vậy, hiệu trưởng và phó hiệu trưởng các trường cũng nên tăng cường hiệu quả hơn nữa việc kiểm tra thăm lớp dự giờ và đánh giá sát sao giáo viên thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non.

Đánh giá mức độ thực hiện: Theo đánh giá của các cán bộ quản lý và giáo viên việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non đã được ban giám hiệu nhà trường chú trọng và thực hiện tương đối ổn định. Trong đó, những biện pháp được đánh giá ở mức độ thực hiện khá

tốt như: năm vững năng lực giáo viên để bố trí giáo viên một cách hợp lý với điểm trung bình $\bar{X} = 2,61$ xếp thứ nhất và biện pháp: Công tác điều hành và triển khai thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non của ban giám hiệu với điểm trung bình $\bar{X} = 2,5$ xếp thứ 2. Tổ chức các hoạt động của nhà trường đúng quy định của ngành và quản lý hoạt động chuyên môn đúng quy chế, với điểm trung bình $\bar{X} = 2,34$ được xếp thứ ba. Tuy nhiên, còn một số biện pháp được đánh giá về mức độ thực hiện thấp. Cũng từ số liệu trên cho thấy còn có những bất cập và thiếu hiệu quả trong việc thường xuyên kiểm tra, xếp loại giáo viên trong hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ với điểm trung bình $\bar{X} = 2,01$ và biện pháp tổ chức dự giờ đánh giá giáo viên thực hiện chương trình giáo dục mầm non với điểm khảo sát $\bar{X} = 2,03$. Trong khi đó, việc cán bộ quản lý thực hiện duy trì nghiêm túc có kế hoạch việc dự giờ kiểm tra đánh giá giáo viên cũng như xếp loại giáo viên thực hiện chương trình giáo dục mầm non sẽ giúp cho cả đội ngũ cán bộ quản lý - giáo viên nắm được điểm mạnh cần phát huy, điểm yếu cần khắc phục từ đó điều chỉnh và nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ theo chương trình giáo dục mầm non lấy trẻ làm trung tâm. Một yếu tố không kém phần quan trọng tác động tích cực đến chất lượng giáo dục là sự phối hợp giữa ban giám hiệu với tổ chuyên môn, giữa nhà trường với gia đình trong việc triển khai chương trình giáo dục mầm non. Qua kết quả khảo sát, cả cán bộ quản lý - giáo viên đều nhận thức về mức độ cần thiết và đánh giá thực tế mức độ thực hiện biện pháp này chưa hiệu quả. Thể hiện với điểm trung bình mức độ nhận thức là $\bar{X} = 2,53$ và mức độ thực hiện $\bar{X} = 2,13$.

2.2. Thực trạng công tác chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ 5 - 6 tuổi theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương

Trong quản lý thực hiện chương trình giáo dục mầm non ở trường mầm non, cần có sự chỉ đạo một cách cụ thể, nhằm động viên, khuyến khích đội ngũ giáo viên thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ chăm sóc giáo dục trẻ. Chính vì vậy việc chỉ đạo sát sao sẽ nâng cao chất lượng thực hiện chương trình giáo dục mầm non nói riêng và nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường nói chung. Qua điều tra, chúng tôi thu được kết quả như sau: Về công tác chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi (xem bảng 2), những biện pháp nhận thức

ở mức độ cần thiết và mức độ được đánh giá tốt như: Tổ chức cho giáo viên học tập, nghiên cứu các phương pháp tổ chức các hoạt động theo chương trình giáo dục mầm non với điểm trung bình nhận thức $\bar{X} = 2,8$ và xếp thứ bậc cao nhất. Đây có lẽ do quan niệm của đội ngũ cán bộ quản lý cho rằng việc bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên sẽ nâng cao năng lực chuyên môn góp phần nâng cao chất lượng thực hiện chương trình giáo dục mầm non.

Bảng 2. Kết quả công tác chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục mầm non ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương

STT	Các biện pháp quản lý	Nhận thức mức độ cần thiết		Đánh giá mức độ thực hiện	
		\bar{X}	Thứ bậc	\bar{X}	Thứ bậc
1	Tổ chức các hội nghị chuyên đề về đổi mới chăm sóc - giáo dục trẻ cho giáo viên mầm non.	2,56	6	2,8	1
2	Phổ biến các văn bản quy định về việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non mới.	2,41	7	2,3	4
3	Điều hành các hoạt động của nhà trường theo kế hoạch, cụ thể và tạo được sự phối hợp nhịp nhàng, có hiệu quả.	2,71	3	2,18	6
4	Tổ chức hội giảng, trao đổi phương pháp tổ chức các hoạt động theo chủ đề.	2,7	4	2,32	3
5	Tổ chức cho giáo viên học tập, nghiên cứu các phương pháp tổ chức các hoạt động theo chương trình giáo dục mầm non.	2,8	1	2,2	5
6	Bồi dưỡng việc đổi mới phương pháp đánh giá trên trẻ	2,73	2	2,43	2
7	Kiểm tra giáo viên về việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi	2,69	5	2,1	7
Tổng DTBC		2,66		2,33	

Một biện pháp quản lý có điểm trung bình nhận thức $\bar{X} = 2,73$ và điểm trung bình về mức độ thực hiện $\bar{X} = 2,43$ đồng hạng xếp thứ 2 trong kết quả khảo sát đó là: Bồi dưỡng việc đổi mới phương pháp đánh giá trên trẻ. Điều này cho thấy sự quan tâm của cán bộ quản lý

đối với giáo viên và phụ huynh về phương pháp đánh giá kết quả giáo dục thể hiện trên chính học sinh qua quá trình thực hiện chương trình giáo dục mầm non.

Bởi quan tâm đến việc tổ chức cho giáo viên học tập, nghiên cứu phương pháp tổ chức

các hoạt động theo chương trình giáo dục mầm non nên cán bộ quản lý cũng nhận thức mức độ cần thiết của biện pháp tổ chức hội giảng trao đổi phương pháp tổ chức các hoạt động theo chủ đề với điểm trung bình $\bar{X} = 2,41$ và biện pháp kiểm tra đánh giá giáo viên về việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non với điểm trung bình $\bar{X} = 2,69$ xếp thứ bậc 4 và 5.

Bên cạnh những nội dung thực hiện tốt, còn những nội dung chỉ đạo được đánh giá thấp, kém hiệu quả như: Tổ chức các hội nghị chuyên đề về đổi mới chăm sóc – giáo dục trẻ cho giáo viên mầm non với điểm trung bình của nhận thức mức độ cần thiết $\bar{X} = 2,56$ xếp thứ bậc 6 và việc triển khai phổ biến các văn bản quy định về việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non với điểm trung bình của mức độ nhận thức cần thiết = 2,41 xếp thứ 7 thấp nhất trong số các biện pháp quản lý.

Có thể nói cả 7 biện pháp quản lý trên đây là những biện pháp hết sức cơ bản trong việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non. Nếu thực hiện được tốt các nội dung này thì chất lượng thực hiện chương trình giáo dục mầm non mới của nhà trường sẽ được nâng cao.

Trong chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non đã được ban giám hiệu nhà trường triển khai cần có sự chỉ đạo cụ thể chứ không phải là chung chung, điều quan trọng là tạo được sự phối hợp giữa cá nhân - tổ - khối và các bộ phận một cách đồng bộ, khớp nối một cách hiệu quả. Lãnh đạo của nhà trường cũng xác định được những quyền hạn mà Nhà nước, ngành giáo dục đã giao, hiểu và nắm rõ được vị trí của mình trong công tác chỉ đạo nhà trường.

Một yếu tố hết sức quan trọng của người lãnh đạo là việc động viên, khích lệ mọi người hăng say, tích cực tham gia các hoạt động thì chưa được đánh giá cao, chỉ đạt ở mức độ trung bình. Bên cạnh đó các ý kiến còn cho thấy hiệu trưởng còn hạn chế trong việc đứng trước

những công việc có tính tình huống và chưa thực sự đổi mới trong phong cách, nhạy bén trong chỉ đạo giáo viên.

2.3. Thực trạng về kiểm tra, đánh giá kết quả thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm ở các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương

Công tác kiểm tra, đánh giá là khâu cuối cùng trong việc thực hiện chương trình nhưng vô cùng quan trọng và không thể thiếu trong nội dung quản lý thực hiện chương trình giáo dục mầm non. Vấn đề đặt ra là kiểm tra đánh giá thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non theo quan điểm giáo dục lấy trẻ làm trung tâm ở các trường hiện nay được thực hiện như thế nào? Có những thuận lợi và khó khăn gì? Chính vì vậy chúng tôi đã tiến hành điều tra, trưng cầu ý kiến với những đối tượng cán bộ quản lý, giáo viên nhằm tìm hiểu thực trạng kiểm tra, đánh giá thực hiện chương trình giáo dục mầm non. Kết quả điều tra thu được kết quả (bảng 3).

Ưu điểm: Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi một cách khoa học với số người được hỏi cho là rất cần thiết cao và có số điểm trung bình $\bar{X} = 2,80$, xếp thứ bậc 1/7 biện pháp được đưa ra khảo sát. Đây được xem là một trong những biện pháp có vai trò quan trọng để giúp cho giáo viên tiến hành các hoạt động kiểm tra đánh giá kết quả học tập của trẻ một cách chính xác, khách quan và công bằng. Phổ biến các văn bản quy định về việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi có điểm trung bình $\bar{X} = 2,75$, xếp thứ bậc 2/7 biện pháp. Kiểm tra hồ sơ chuyên môn của tổ chuyên môn và giáo viên trong việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi có điểm trung bình $\bar{X} = 2,68$, xếp ở thứ bậc 3/7. Có thể nói biện

pháp được đánh giá mức độ cần thiết cao là những biện pháp cơ bản góp phần nâng cao chất lượng hoạt động kiểm tra đánh giá kết quả

thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi cũng như việc điều chỉnh hoạt động chăm sóc - giáo dục trẻ của giáo viên.

Bảng 3. Kết quả kiểm tra, đánh giá thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non trên địa bàn thị xã Bến Cát, tỉnh Bình Dương

STT	Các biện pháp quản lý	Nhận thức mức độ cần thiết		Đánh giá mức độ thực hiện	
		\bar{X}	Thứ bậc	\bar{X}	Thứ bậc
1	Phổ biến các văn bản quy định về việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non	2,75	2	2,57	1
2	Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5 - 6 tuổi một cách khoa học	2,80	1	2,50	2
3	Chỉ đạo giáo viên tổ chức kiểm tra, đánh giá trên trẻ	2,43	6	2,36	5
4	Kiểm tra các hoạt động chỉ đạo chuyên môn của tổ chuyên môn trong việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non lấy trẻ làm trung tâm	2,50	5	2,40	4
5	Kiểm tra hồ sơ sổ sách của tổ chuyên môn và giáo viên trong việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non	2,68	3	2,45	3
6	Kiểm tra nề nếp hoạt động chăm sóc - giáo dục trẻ theo chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5 - 6 tuổi	2,62	4	2,35	6
7	Xây dựng thông tin giữa nhà trường và gia đình trẻ	2,40	7	2,25	7
Tổng ĐTB		2,60		2,41	

Hạn chế: Kiểm tra các hoạt động chỉ đạo chuyên môn của tổ chuyên môn trong việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi với điểm trung bình $\bar{X} = 2,50$, xếp thứ bậc 5/7; biện pháp chỉ đạo giáo viên tổ chức kiểm tra, đánh giá trên trẻ và biện pháp xây dựng chế độ thông tin giữa nhà trường và gia đình trẻ với điểm trung bình $\bar{X} = 2,43$ và $\bar{X} = 2,40$ được xếp thứ bậc 6 và 7 trong các biện pháp đưa ra khảo sát. Đánh giá về mức độ thực hiện: Nhìn chung các biện pháp được đánh giá về mức độ cần thiết đều phản ánh nhà

trường thực hiện tương đối cao. Tuy nhiên, cũng còn nhiều nội dung có điểm trung bình đánh giá về mức độ thực hiện thấp như: Việc kiểm tra nề nếp hoạt động chăm sóc - giáo dục trẻ theo chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi với điểm trung bình $\bar{X} = 2,35$, xếp thứ bậc 6 và việc xây dựng thông tin giữa nhà trường và gia đình trẻ với điểm trung bình $\bar{X} = 2,25$, xếp thứ bậc 7.

Kết quả trên cho thấy công tác kiểm tra đánh giá được thực hiện khá tốt theo kế hoạch đã xác định, cả phương diện tiến độ cũng như

nội dung công việc, đánh giá được ưu, nhược điểm của việc triển khai thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ từ 5-6 tuổi với trẻ. Kiểm tra đánh giá trong thực hiện chương trình giáo dục mầm non nói riêng và trong các hoạt động của nhà trường nói chung đang còn những hạn chế, khó khăn trong việc xây dựng đạt chuẩn đánh giá, khó khăn trong lượng hóa các kết quả và phương pháp kiểm tra đánh giá. Nguồn thông tin liên lạc giữa nhà trường với gia đình trẻ còn chưa thực sự được cán bộ quản lý và giáo viên chú trọng. Đây là những vấn đề thách thức đặt ra cần được giải quyết nhằm thực hiện tốt công tác kiểm tra đánh giá thực hiện chương trình giáo dục mầm non.

3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP NÂNG CAO QUẢN LÝ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC MẦM NON THEO QUAN ĐIỂM LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM TẠI THỊ XÃ BẾN CÁT, TỈNH BÌNH DƯƠNG

3.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ, giáo viên về tầm quan trọng của việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm

Biện pháp này nhằm tác động đến tư tưởng, nhận thức của đội ngũ giáo viên để họ thấy được vị trí, tầm quan trọng của việc bồi dưỡng trong việc nâng cao năng lực sư phạm cũng như phẩm chất của một người giáo viên trong giai đoạn đổi mới giáo dục hiện nay. Giúp cho đội ngũ cán bộ quản lý và mỗi giáo viên mầm non thấm nhuần đường lối đổi mới giáo dục của Đảng, thấm nhuần chiến lược phát triển nguồn nhân lực con người Việt Nam trong thời kỳ công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước và các chủ trương xây dựng và phát triển đội ngũ nhà giáo của Đảng và Nhà nước ta trong giai đoạn hiện nay.

Giúp cán bộ quản lý nhận thức đúng đắn vai trò, tầm quan trọng của hoạt động quản lý chương trình giáo dục mầm non. Đó là yếu tố quyết định nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ và cũng là yêu cầu của nhà trường và

đòi hỏi của xã hội đối với trình độ, năng lực, phẩm chất của mọi nhà giáo. Xây dựng kế hoạch cụ thể, chi tiết về công tác tuyên truyền giáo dục trong nhà trường cho toàn bộ cán bộ, giáo viên đến phụ huynh học sinh. Kế hoạch này cần đảm bảo tính khả thi và tính liên tục thường xuyên, nhưng cũng cần chú ý tập trung vào những thời điểm quan trọng cho việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non như: chuẩn bị khai giảng năm học, ngày Nhà giáo Việt nam 20/11, ngày Tết Nguyên Đán, ngày Quốc tế lao động...

3.2. Xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm

Đổi mới giáo dục mầm non được thực hiện một cách đồng bộ, trong đó đổi mới chương trình giáo dục mầm non đóng vai trò quyết định đến việc nâng cao chất lượng giáo dục mầm non. Chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non của mỗi nhà trường cũng như bất cứ hoạt động chuyên môn khác của nhà trường sẽ không đạt được kết quả mong muốn nếu không xây dựng kế hoạch cụ thể. Bởi vậy, việc xây dựng kế hoạch toàn diện về quản lý thực hiện chương trình giáo dục mầm non giúp hiệu trưởng và toàn bộ giáo viên có căn cứ, hình dung một cách toàn diện công tác này trong năm học; đồng thời cũng cho thấy những công việc, mốc thời gian và kết quả cần đạt tới... qua đó giúp cho nhà trường chủ động, tích cực trong việc chăm sóc - giáo dục trẻ.

Hiệu trưởng nhà trường và cán bộ giáo viên xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình giáo dục mầm non sẽ góp phần ổn định nề nếp chuyên môn nhằm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường và giúp nhà trường đạt được mục tiêu chung.

3.3. Chỉ đạo giáo viên thực hiện đúng chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm

Việc chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục trẻ theo chương trình giáo dục mầm non cho đội ngũ giáo viên là hết sức quan trọng và cấp thiết. Vì đội ngũ này có mạnh thì mới đáp ứng được yêu cầu đổi mới mà ngành giáo dục đã đề ra. Có như vậy mới đưa ngành giáo dục thoát khỏi tình trạng chậm phát triển so với các nước tiên tiến trong khu vực và trên thế giới. Bồi dưỡng đội ngũ, nâng cao chất lượng dạy học sẽ tạo ra một bước chuyển biến trong đội ngũ và chất lượng giáo dục đáp ứng mục tiêu giáo dục mầm non. Tiếp cận được phương pháp dạy học mới kết hợp với phương pháp dạy học truyền thống tạo ra một bước chuyển biến mới về chất lượng giảng dạy nhất là đối với chương trình đổi mới hiện nay.

Muốn nâng cao chất lượng giáo dục trong nhà trường, người hiệu trưởng cần tập trung xây dựng và bồi dưỡng được đội ngũ giáo viên nắm chắc chuyên môn, đoàn kết, phấn đấu không ngừng nâng cao chất lượng, tạo được sự tin yêu tín nhiệm của phụ huynh, của các cấp lãnh đạo. Bản thân người quản lý phải đi đầu trong công tác tự bồi dưỡng và bồi dưỡng để vững vàng về chuyên môn, am tường công tác quản lý thì mới có đủ uy tín và sự hiểu biết để thực hiện công tác chỉ đạo thực hiện chương trình giáo dục mới ở đơn vị mình.

3.4. Tăng cường quản lý bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên trong thực hiện chương trình giáo dục mầm non

Phẩm chất đạo đức nghề nghiệp, năng lực sư phạm, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ giáo viên mầm non là một trong những yếu tố quyết định đến chất lượng và hiệu quả công tác chăm sóc giáo dục trẻ, từ đó khẳng định chất lượng giáo dục của mỗi trường mầm non. Công tác bồi dưỡng và tự bồi dưỡng để nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ là yêu cầu mang tính tất yếu trong sự nghiệp phát triển giáo dục.

Bồi dưỡng và tự bồi dưỡng phải bảo đảm tính khoa học, tính hệ thống và toàn diện của

nội dung bồi dưỡng. Tránh sự trùng lặp nội dung bồi dưỡng nhiều lần gây lãng phí và nhàm chán với giáo viên. Nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ giáo viên mầm non theo hướng cập nhật, hiện đại hóa, phù hợp với thực tiễn giáo dục của xã hội hiện đại, đáp ứng được yêu cầu đổi mới chung của giáo dục Việt Nam và hội nhập quốc tế.

Trang bị cho giáo viên mầm non những kiến thức chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp cần thiết theo yêu cầu của ngành về giáo dục mầm non. Đồng thời, tạo cho đội ngũ giáo viên mầm non một tiềm năng nhất định về khoa học chuyên môn để tiếp tục hoàn thiện năng lực trong quá trình điều hành và tổ chức hoạt động. Gắn công tác bồi dưỡng chuyên môn với nghiên cứu khoa học và tổng kết kinh nghiệm; gắn quá trình đào tạo ở trường sư phạm với việc bồi dưỡng sau khi tốt nghiệp, đó là hai quá trình có mối quan hệ mật thiết và hữu cơ của một quá trình thống nhất là xây dựng nhân cách người giáo viên mầm non trong thời đại mới.

3.5. Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá việc tổ chức thực hiện chương trình giáo dục mầm non theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm

Kiểm tra, đánh giá là khâu cuối cùng của chu trình quản lý. Kiểm tra để đánh giá xem mục tiêu dự kiến ban đầu và toàn hoạt động quản lý chương trình giáo dục mầm non đã đạt ở mức độ nào. Phát hiện lệch lạc, sai sót những gì trong quá trình quản lý còn chưa đạt được, những mặt yếu kém, khó khăn, thậm chí những thất bại, những vấn đề mới nảy sinh, tìm hiểu những nguyên nhân của những lệch lạc, thiếu sót đã phát hiện. Điều chỉnh kế hoạch, tìm biện pháp uốn nắn lệch lạc, loại trừ chúng nếu có thể. Đồng thời kiểm tra giúp chuẩn bị tích cực cho chu kỳ kế hoạch bồi dưỡng tiếp theo trong những năm học kế tiếp đạt chất lượng và hiệu quả cao hơn. Kiểm tra giúp cho việc thu nhận mối liên hệ ngược trong quá trình quản lý chỉ đạo. Vì thế nhiều nhà nghiên cứu lý luận và thực hiện quản lý đã khẳng định: “Quản lý và

kiểm tra là một, quản lý mà không kiểm tra coi như không quản lý”. Do vậy, để nâng cao chất lượng chăm sóc - giáo dục trẻ nói chung và thực hiện chương trình giáo dục mầm non nói riêng, người hiệu trưởng phải tiến hành kiểm tra một cách thường xuyên, liên tục với nhiều hình thức khác nhau nhằm đạt được mục tiêu đề ra.

3.6. Đẩy mạnh công tác xã hội hóa giáo dục nhằm huy động các nguồn lực trong thực hiện chương trình giáo dục mầm non

Trong phương hướng nhiệm vụ cơ bản phát triển giáo dục vào những năm đầu của thế kỷ XXI, văn kiện Đại hội Đảng X cũng như chiến lược phát triển giáo dục Việt Nam giai đoạn 2001 – 2010 đều nêu rõ: “Giáo dục là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân. Xây dựng xã hội học tập, tạo điều kiện cho mọi người, mọi lứa tuổi, mọi trình độ được học tập thường xuyên, học tập suốt đời. Nhà nước giữ vai trò chủ đạo trong phát triển sự nghiệp giáo dục. Đẩy mạnh xã hội hóa giáo dục, khuyến khích, huy động và tạo điều kiện để toàn xã hội tham gia phát triển giáo dục”.

Phát triển giáo dục luôn đi liền với quá trình xã hội hóa giáo dục. Đối với giáo dục mầm non, xã hội hóa là nhu cầu, là qui luật tồn tại và phát triển của cấp học. Trong giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, xã hội hóa giáo dục mầm non là một trong những nhân tố hàng đầu để nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ, đáp ứng yêu cầu huy động tối đa trẻ em đến trường, phục vụ mục tiêu hình thành nhân cách trẻ em, tạo tiền đề để thực hiện phổ cập và nâng cao chất lượng giáo dục. Công tác xã hội hóa giáo dục mầm non đã và đang phát triển mạnh mẽ cả về chiều rộng và chiều sâu với nhiều hình thức phong phú và đa dạng, thực tiễn giáo dục mầm non trong những năm qua trên địa bàn thị xã Bến Cát tỉnh Bình Dương cho phép khẳng định đây là cấp học được xã hội hóa cao hơn các ngành học khác trong hệ thống giáo dục quốc dân, thể hiện sinh

động nguyên tắc: Nhà nước, xã hội và nhân dân cùng làm. Dựa trên quan điểm và phương châm đó, xã hội hóa giáo dục nhằm tăng cường cơ sở vật chất, thiết bị đồ dùng dạy học trong nhà trường đồng nghĩa với việc tạo các yếu tố tương đồng thuận lợi cho quá trình phát triển giáo dục. Với những đặc điểm và đòi hỏi có tính đặc thù của mình, giáo dục mầm non cần được xây dựng môi trường giáo dục an toàn, thân thiện, không áp lực cho trẻ. Điều đó đồng nghĩa là trẻ mầm non cần có được những yếu tố thuận lợi nhất cho việc phát triển thể chất, tinh thần, ngôn ngữ, tham gia tốt các hoạt động, học tập trong nhà trường. Việc tăng cường huy động các nguồn lực hỗ trợ từ trong và ngoài nhà trường giúp cho nhà trường có điều kiện tốt, thuận lợi trong thực hiện nhiệm vụ của mình, cũng như trong chương trình giáo dục mầm non cho trẻ mẫu giáo theo quan điểm lấy trẻ làm trung tâm trong các trường mầm non trước yêu cầu đổi mới, từ đó tạo cơ hội cạnh tranh và phát triển nhà trường trong nền kinh tế của địa phương và cả nước, nâng cao được chất lượng chăm sóc - giáo dục trẻ mầm non trong giai đoạn hiện nay.

3. KẾT LUẬN

Các biện pháp quản lý chương trình giáo dục mầm non của hiệu trưởng thực sự có ảnh hưởng quan trọng đến việc nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục nuôi dưỡng trẻ trong nhà trường. Những ưu điểm trong công tác quản lý đã góp phần ổn định và nâng cao chất lượng giáo dục. Tuy nhiên, qua nghiên cứu cũng nhận thấy công tác quản lý chương trình giáo dục mầm non của hiệu trưởng vẫn còn những hạn chế cần phải khắc phục đó là: Đối với việc lập kế hoạch cụ thể và đề ra các biện pháp kiểm tra, thanh tra kế hoạch thực hiện chương trình giáo dục mầm non; việc đề ra các biện pháp cho công tác chưa có tính chất trọng tâm. Bên cạnh đó khâu quan trọng và có ý nghĩa tiền đề cho việc lập kế hoạch cá nhân là xác định năng lực của giáo viên và thực hiện các nội dung

hoạt động cụ thể cũng còn hạn chế. Từ đó cho thấy các trường mầm non đã có ý thức trong việc xây dựng kế hoạch toàn diện về thực hiện chương trình giáo dục mầm non theo chỉ đạo của ngành giáo dục, hệ thống các văn bản hướng dẫn và chỉ đạo cũng khá đầy đủ, các nội

dung có tính kế hoạch cũng được xác định khá tốt. Tuy vậy còn những khó khăn cơ bản, điển hình nhất là đề ra các biện pháp sát thực, phù hợp và có tính khả thi. Đây cũng là khó khăn lớn nhất đối với việc thực hiện chương trình giáo dục mầm non trong mỗi nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2008), Điều lệ trường mầm non, ban hành kèm theo Quyết định số 14/2008/QĐ-BGD&ĐT ngày 07/4/2008 và Thông tư số 44/2010/TT-BGD&ĐT ngày 30/12/2010 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc sửa đổi, bổ sung một số điều trong Điều lệ trường mầm non.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2009), Chương trình giáo dục mầm non, Thông tư số 17/2009/TT-BGDĐT ngày 25/7/2009.
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016), TT 28/2016/TT- BGDĐT ngày 30 tháng 12 năm 2016 Thông tư Sửa đổi bổ sung một số nội dung của chương trình giáo dục Mầm non ban hành kèm thông tư số 17/2009/TT-BGDĐT ngày 25 tháng 7 năm 2009 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.
4. Thủ tướng Chính phủ (2010), Đề án phổ cập mầm non cho trẻ 5 tuổi giai đoạn 2010 – 2015, Quyết định số 239/QĐ-TTg ngày 9/2/2010.
5. Cục Nhà giáo và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục (2016), *Giáo viên hỗ trợ trẻ trong giai đoạn chuyển tiếp từ mầm non lên tiểu học*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội.